

Pelastussuunnitelma

Kiinteistön nimi Kukkasen peruskoulu

Päiväys 25.8.2021

Sisällys

Sisällys.....	1
Kiinteistön perustiedot.....	2
1. Pelastussuunnitelman tiedot.....	4
2. Kiinteistön vaaranpaikat ja riskit	5
3. Vaarojen ja riskien ennaltaehkäisy.....	6
4. Päivittäinen palontorjunta.....	7
5. Omatoiminen varautuminen poikkeusoloihin.....	7
6. Pelastussuunnitelman ylläpito	10
7. Muuta	11

Kiinteistön perustiedot

Nimi ja osoite	Kukkasen peruskoulu Ylätie 3 15560 Nastola
Rakennusvuosi	
Rakennusten lukumäärä	2
Luokkahuoneiden lukumäärä	41
Säännöllisesti työskenteleviä	60
Porrashuoneiden määrä	2
Hissien määrä	1

Yhteystiedot

Kiinteistön omistaja	Lahden kaupunki
Käyttäjä	Kukkasen peruskoulu

Kiinteistöön nimetty turvallisuushenkilöstö

Rehtori Sanna Ainola

Apulaisjohtaja Kirsi Myyryläinen

Turvallisuusvastaava Anna-Maija Piki

Turvallisuusvalvoja (alakerta) Marianne Aspelin

Turvallisuusvalvoja (teknisen työn siipi) Tina Hamnström

Turvallisuusvalvoja (kotitalous ja yläaula) Maarit Haara

Turvallisuusvalvoja (viipale) Satu Manula

Turvallisuusvalvoja (yläkäytävä) Ossi Nummela

Turvallisuusvalvoja (opettajainhuone, kanslia, opojen tilat) Minna Heikkilä

Turvallisuusvalvoja (jopo, liikuntatilat) Sari Latvala

Turvallisuusvalvoja (biologian siipi) Hanna Rantanen

Isännöitsijä

Heikki Forsström

Kiinteistöhuolto

Pasi Saavalainen

Muut

Terveystenhoitaja

Katja Pyöttiö

1. Pelastussuunnitelman tiedot

Pelastussuunnittelun tavoitteena on:

- tunnistaa ympäristössä esiintyvät vaaratekijät
- opastaa ennaltaehkäisemään vaaratilanteiden ja vahinkojen syntymistä sekä
- opastaa toimimaan kyseiseen kiinteistöön soveltuvalla tavalla erilaisissa vaaratilanteissa.

Pelastussuunnitelmaa ei laadita tai ylläpidetä pelastusviranomaista varten, vaan kiinteistön ja sen toimijoiden tarpeisiin ja turvallisuuden parantamiseksi. Pelastusviranomaisen valvoo palotarkastuksien yhteyksissä muiden asioiden ohella, että lakisääteisiä velvoitteita noudatetaan. Pelastussuunnitelma määriteltyihin kohteisiin sekä sen sisältö ovat lakisääteisiä (Pelastuslaki 379/2011 ja Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011).

Pelastussuunnitelma on rakennuskohtainen, mutta mikäli kiinteistöön kuuluu useampi samanlainen rakennus, voidaan suunnitelma tehdä kiinteistökohtaisesti.

1.1 Pelastussuunnitelman laatimis- tai päivityspäivämäärä

25.8.2021

1.2 Selostus siitä, miten pelastussuunnitelma on laadittu

Pelastussuunnitelma on muokattu edellisen pelastussuunnitelman pohjalta Lahden koulujen mallin mukaiseksi.

1.3 Kuka pelastussuunnitelman on laatinut

Turvallisuusvastaava Anna-Maija Piki

1.4 Pelastussuunnitelmaa päivitys

(Miten ja milloin päivitetään, kuka vastaa päivityksestä)

Turvallisuusvastaava yhdessä muiden kanssa päivittää turvallisuussuunnitelman joka vuosi alkusyksyn aikana.

2. Kiinteistön vaaranpaikat ja riskit

Tunnistettuja vaaroja voidaan hallita ja ennaltaehkäistä. On tärkeää tunnistaa tekijät, jotka voivat johtaa vaaratilanteeseen. Näin voidaan valita keinot, joilla vaaratilanteet voidaan välttää ja niiden seurauksia rajata. Arvioinnissa voidaan käyttää riskienarviointitaulukkoa, joka on ladattavissa osoitteessa <http://www.spek.fi/Suomeksi/Varautuminen-ja-vss/Pelastussuunnitelma>.

Riskien tunnistaminen on keskeinen osa koko pelastussuunnitelmaa ja kiinteistön turvallisuuden suunnittelua. Työ on hyvä tehdä laajalla pohjalla, kiinteistössä toimivia kuullen.

On hyvä muistaa, että täysin kattavaa listaa mahdollisista tapaturmista tai vaaroista ei ole mahdollista tai edes tarkoituksenmukaista tehdä. Suurimmat riskit aiheuttaa yleensä ihmisen toiminta ja ajattelemattomuus. Kaikessa toiminnassa jokaisen tulee käyttää omaa harkintaa, huolellisuutta ja varovaisuutta, jotta työympäristö olisi turvallinen. Se on parasta mahdollista ennaltaehkäisyä turvallisuuden näkökulmasta.

Vaikka yhteiskunnan häiriötilanteiden ennaltaehkäisy (esimerkiksi laaja sähkökatko tai vedenjakelun häiriintyminen) ei ole yhteisöjen voimin mahdollista, niin omatoimisella varautumisella luodaan valmiudet ja keinot rajoittaa vahinkoja.

2.1 Mitä riskejä kiinteistössä on tunnistettu?

Ulkoalueet

Pienet tapaturmat välitunneilla ja oppitunneilla, ilkivalta

Sisätilat

pienet tapaturmat

ilkivalta

metallityöluokan tulityöpaikka

koneet puutyöluokassa ja purunpoistolaitteisto

nestekäyttöinen ahjo

happi-asetyleeni-laitteisto

tulityöt ja avotulen käsittely opetustiloissa

nestekaasun käyttöön liittyvät riskit:

- Erittäin helposti syttyvä kaasu, syttyy pienestäkin kipinästä
- Rakennuspalon sattuessa räjähdysvaara

- Kaasuvuoto
- Oppilaiden huolimaton käyttö

laitteiden ja välineiden toimintahäiriöt tai viat sekä oppilaiden laitteiden luvaton käyttö
fysiikan ja kemian luokat

Kiinteistössä harjoitettu toiminta

Peruskoulun opetus

Kiinteistön ulkopuolinen toiminta

Wellamo-opiston kurssit, liikuntaseurojen harjoitukset

2.2 Selostus, miten riskit ja vaaranpaikat on kartoitettu

2.3 Onko kiinteistössä sellaisia toimijoita, jotka tulee erityisesti ottaa huomioon vaaratilanteissa?

Kemian ja fysiikan varasto, teknisen työn tilat

3. Vaarojen ja riskien ennaltaehkäisy

Lähtökohtaisesti työskentelyyn liittyvät riskit pyritään ennaltaehkäisemään. Osa ennaltaehkäisystä on kiinteistön omistajan vastuulla, mutta käyttäjien ohjeistuksella on myös suuri merkitys.

Ennaltaehkäisyllä tarkoitetaan toimintamalleja ja keinoja, joilla mahdollisia vaaratilanteita voidaan välttää tai todennäköisyyttä pienentää.

3.1 Mihin toimenpiteisiin tunnistettujen riskien osalta on ryhdytty?

Koulun rakennuspiirustuksiin on merkitty poistumistiet ja alkusammutuskaluston sijaintien paikat.

Kiinteistössä käytetään tulityölupamenettelyä

Sähkölaitteiden kuntoa tarkkailtava jatkuvasti

Jätesäiliöt sijoitetaan riittävän etäälle ulkoseinästä

Tarpeettoman palavan materiaalin poistaminen seinänvierustoilta

Yleinen siisteys sisätiloissa ja ulkona

Koneiden ja laitteiden säännöllinen huolto

3.2 Mitä ohjeita kiinteistössä toimiville on annettu vaarojen ja riskien ennaltaehkäisemiseksi?

Toimitaan yleinen turvallisuus huomioon ottaen. Kiinteistössä on videovalvonta ja välitunneilla riittävä määrä välituntivalvoja.

4. Päivittäinen palontorjunta

Rakennus, rakennelma ja sen ympäristö on suunniteltava, rakennettava ja pidettävä kunnossa siten, että tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara on vähäinen ja että pelastustoiminta on onnettomuuden sattuessa mahdollista. (PeL, 21§)

Rakennus on pidettävä vähintään rakennusluvan mukaisessa kunnossa.

Tämä tarkoittaa mm: piha- ja sisätilat pidetään siisteinä, vaaralliseksi luokitellut aineet säilytetään lukituissa ja asianmukaisissa tiloissa

Pelastustiet ja ympäristö pidettävä kunnossa, jotta hälytysajoneuvot pystyvät esteettä - kulkemaan. Vältetään turhaa varastointia seinien vierustoilla.

Palo-osastointi on kunnossa, kuten palo-ovet itsestään sulkeutuvat ja salpautuvat, eikä niitä ole kiilattu auki. Sähkö-, putki-, sekä muut läpiviennit on tukittu.

Poistumisturvallisuudesta on huolehdittava niin, että kulkutiet ovat vapaat.

Tilojen käyttötarkoitus on rakennusluvan mukainen.

Pintakerrosmateriaalit ovat rakennusluvan mukaiset. Rakennuksen sisäpuolisista ja ulkopuolisista pinnoista (seinä, katto ja lattia) on tarkat määräykset (RakMk E1/ ympäristöministeriö).

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa, joka lisää tulipalon vaaraa tai vaikeuttaa tulipalon sammuttamista, ei säilytetä ullakolla, kellareissa, rakennusten alla tai rakennuksen läheisyydessä.

5. Omatoiminen varautuminen poikkeusoloihin

Poikkeusolojen syynä voi olla esimerkiksi erityisen vakava tapahtuma tai suuronnettomuus, joihin liittyy huomattava välitön tai välillinen uhka ihmisten hengelle tai terveydelle ja omaisuudelle.

Poikkeusoloihin johtava suuronnettomuus voi kehittyä tunteissa tai vuorokausissa. Sotilaallisen kriisin ei odoteta kehittyvän hetkessä.

Poikkeusoloissa ovat olemassa samat vaarat ja uhat kuin normaalioloissakin. Näiden lisäksi muut uhat voivat lisääntyä tai korostua. Olosuhteet ovat todennäköisesti haastavimmat kuin normaalioloissa. Myöskään viranomaispalvelut eivät ole samalla tasolla kuin normaaliaikana, joten kiinteistössä työskentelevien on toimittava omatoimisesti ja itsenäisemmin.

Poikkeusoloissa yksittäiset kiinteistöt liitetään osaksi pelastustoimen johtamaa väestönsuojelujärjestelmää. Tällöin asukkaita voidaan valmiuslain mukaisin valtuuksin määrätä työvelvollisiksi väestönsuojelutehtäviin, kuten kiinteistökohtaisiin ensiapu-, raivaus- ja sammutustehtäviin. Lisäksi keskeinen tehtävä on toimijoiden suojaaminen väestönsuojaan tai sisätiloihin viranomaisten ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Normaalioloissa kiinteistöjen vastuulla on ylläpitää omaa valmiuttaan sekä huolehtia siitä, että esimerkiksi väestönsuoja on varusteltu oikein ja toimintakuntoinen.

5.1 Väestönsuojelun järjestelyt kiinteistössä

Henkilöstö ja oppilaat ohjeistetaan vuosittain turvallisuuteen liittyvistä asioista. Poistumisharjoitus järjestetään vuosittain.

5.2 Väestönsuoja

Kukkasen peruskoulussa ei ole omaa väestönsuojaa.

5.3 Toimintaohjeet erilaisia onnettomuuksia ja vaaratilanteita varten

Kaikkia riskejä ei pystytä ennaltaehkäisemään, siksi kiinteistössä työskenteleville tulee antaa ohjeet vaaratilanteissa toimimiseen. Lähtökohtana ohjeistukselle ovat riskienarvioinnin tulokset.

Keskeistä on, että kiinteistössä työskentelevät osaavat:

- tunnistaa vaaratilanteen
- pelastaa itsensä
- hälyttää apua
- auttaa vaarassa olevia.

Lisäksi kiinteistössä työskentelevien on hyvä hallita alkusammutus ja hätäensiapu.

Toimintaohjeissa on hyvä huomioida myös vaaratilanteiden jälkihoito ja niissä tarvittavat neuvot ja apu. Esimerkkejä näistä on koottu liitteeseen.

Kiinteistön turvallisuushenkilöstöllä voi olla oma toimintaohjeistuksensa vaaratilanteiden varalta. Ohjeet voivat koskea toimielintä ja isännöitsijää sekä kiinteistönhoitajaa.

5.4 Mitä ohjeita kiinteistössä säännöllisesti työskenteleville on annettu?

Henkilöstö ohjeistetaan turvallisuuden ja vaaratilanteiden varalta joka vuosi. Ohjeet löytyvät Teamsista.

5.5 Kiinteistön sisäiset (turvallisuustiimin) toimintaohjeet

Toimintaohjeet löytyvät Teamsista

5.6 Viestintä

Jokaisella kiinteistössä työskentelevällä on oikeus perehtyä pelastussuunnitelmaan. Keskeistä kuitenkin on, että kaikki asianosaiset tuntevat annetut ohjeet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi sekä toimintaohjeet niiden varalta.

Tähän kirjataan selostus siitä, miten pelastussuunnitelmasta viestitään kiinteistössä toimiville ja muille asianosaisille.

Kuka tiedottaa?

Turvallisuusvastaava ja rehtori

Kenelle tiedotetaan?

Henkilöstölle ja oppilaille

Kuinka usein tiedotetaan?

Vuosittain

Mistä tiedotetaan?

Vaaratilanteet, niiden ehkäisy ja toimintaohjeet

Miten tiedotetaan?

Henkilöstölle ja oppilaille järjestetään informaatiotilaisuus alkusyksystä

Pelastautumisopasteet on sijoitettu työskentelytiloissa oven läheisyyteen

Kuulutusohjeet löytyvät kuuluttamosta

Turvallisuuskansio liitteineen löytyy Teamsista Kukkasen peruskoulu 2021-2022 tiimistä

6. Pelastussuunnitelman ylläpito

Turvallisuuden säännöllinen seuranta ja pelastussuunnitelman säännöllinen päivittäminen ovat turvallisuuden perusedellytyksiä. Kun pelastussuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti, varmistutaan siitä, että tiedot pysyvät ajan tasalla ja mahdolliset sattuneet vaaratilanteet tai muut turvallisuuspuutteet tulevat huomioituiksi. Turvallisuuksitilanteen kartoitusta varten onkin hyvä luoda raportointikäytäntö.

Osa turvallisuuden kehittämistä on turvallisuushenkilöstön koulutus. Riittävällä ja säännöllisellä koulutuksella varmistutaan siitä, että turvallisuutta osataan kehittää ja tarvittaessa vaaratilanteissa löytyy auttajia myös omasta takaa.

5.7 Miten turvallisuustilannetta seurataan ja miten ja kenelle havaitut turvallisuuspuutteet tai vaaratilanteet raportoidaan?

Turvallisuustilannetta seurataan jatkuvasti. Turvallisuuspuutteet ja vaaratilanteet raportoidaan rehtorille tai turvallisuusvastaavalle.

5.8 Miten saadut tiedot talletetaan ja arvioidaan?

Tapahtumaraportti väkivalta- ja vaara- sekä läheltä piti -tilanteissa (Zef-lomake) löytyy Wilmasta.

5.9 Pelastussuunnittelusta tai turvallisuustehtävistä vastaavien koulutus

Koulutetaan tarvittaessa

7. Muuta

Liitteet

Esimerkkejä toimintaohjeiksi vaara- ja häiriötilanteissa.

Selvitä

Mitä on tapahtunut?

Sairauskohtaus vai tapaturma

Onko potilas hereillä?

Puhuttele, ravista varovasti.

Hengittäkö, toimiiko sydän?

Avaa kiristävät vaatteet.

Käännä päätä taaksepäin, että hengitystiet avautuvat.

Tunnustele syke kaulavaltimolta.

Hälytä apua numerosta 112

Elvytä

Liite 6PAINELU-PUHALLUSELVYTYKSEKSI ELOTTOMALLE AIKUISELLE

Liite 7PAINELU-PUHALLUSELVYTYKSEKSI ELOTTOMALLE LAPSELLE

Opasta

ammattiauttajat nopeasti potilaan luo.

Kerro

ammattiauttajille mitä on tapahtunut ja mitä on tehty.

Päivystävä sairaala	Nastolan sote-keskus	ma - pe klo 8 – 20	puh. 03 410 89 420 Pekkalantie 12 - 14
	Akuutti 24 (Päijät - Hämeen keskussairaala)	24h/ vuorokausi	puh. 03 819 2385 Keskussairaalankatu 7
Myrkytykset	09 471 977 (24 h)		varanumero 09-4711

HÄTÄILMOITUS - 112

ENNEN SOITTOA:
SELVITÄ NOPEASTI, MITÄ ON TAPAHTUNUT.
SAIRASTAPAUKSISSA SELVITÄ,
ONKO POTILAS HEREILLÄ TAI
HERÄTETTÄVISSÄ

SOITTO 112

PYRI AINA SOITTAMAAN ITSE, JOTTA VÄLIKÄSILTÄ VÄLTYTÄÄN!

1. ANNA TARKKA OSOITE, PUHELINNUMERO JA KERRO MILLE OVELLE PITÄÄ TULLA (katso oikea ovi luokan ovesta olevasta opasteesta).

Ylätie 3 NASTOLA

2. KERRO LYHYESTI, MITÄ ON TAPAHTUNUT.

3. VASTAA KYSYMYKSIIN JA NOUDATA OHJEITA.

4. SULJE PUHELIN VASTA KUN SAAT SIIHEN LUVAN.

5. JÄRJESTÄ OPASTUS SOVITUSTA PAIKASTA JA HUOLEHDI, ETTÄ KULKUREITTI ON AVOIN.

6. SOITA UUDESTAAN, MIKÄLI TILANNE OLEELLISESTI MUUTTUU.

TOIMI NÄIN KAASUVAARATILANTEESSA

Ulkona

- Tarkasta tuulen suunta. Poistu sivutuulen. Pyri sisälle.
- Jos et pääse sisälle, pyri korkeampaan maastokohtaan, vältä alavia paikkoja.
- Vältä hengästymistä liikkumalla rauhallisesti. Suojaa hengitystä esim. kostealla kankaalla.
- Autossa ollessasi sulje ilmanvaihto, aja sivutuuleen, kuuntele radiota.

Sisällä

- Pysäytä koneellinen ilmanvaihto. Sulje ja tiivistä ovet, ikkunat ja venttiilit.
- Kuuntele ohjeita radiosta.
- Vältä puhelimen käyttöä.
- Hengitä kostean vaatteen läpi, jos kaasun haju tuntuu.
- Pyri rakennuksen yläkerrokseen, vältä kellariin menoa.

TOIMI NÄIN SÄTEILYVAARATILANTEESSA

- Mene sisälle.
- Sulje rakennuksen ilmanvaihto ja tiivistä rakennus.
- Avaa radio toimi sieltä annettavien ohjeiden mukaisesti.
- Nauti joditabletit vasta viranomaisen kehottaessa.
- Suojaa ruoka ja vesi.
- Suojaa ulkona olevat tavarat.

KOULUN HÄLYTYS KESKUSRADIOLLA TAI VIEMÄLLÄ SANOMA HENKILÖKOHTAISESTI

**KUN HÄLYTYS ON KUULTU TAI SAVU- TAI PALOHAVAINTO ON
TEHTY, TOIMIKAA NÄIN**

1. KATSOKAA TILANNE KÄYTÄVÄSTÄ / ETEISESTÄ.

**1. POISTUKAA TILANTEEN MUKAAN NORMAALIA
ULOSMENOTIETÄ TAI MUUTA TURVALLISTA ULOS MENOTIETÄ
TAVAROITA, VAATTEITA, JA JALKINEITA MUKAAN OTTAMATTA.**

**2. SULKEKAA LUOKAN IKKUNAT JA OVET, LAITA OVET KIINNI
NIIN, ETTEIVÄT NE MENE LUKKOON**

**3. LASKEKAA ULKONA OPPILAIDEN LUKUMÄÄRÄ JA
VERRATKAA SITÄ OPPILASLUETTELOON.**

**KOKOONTUKAA RYHMITTÄIN KOULUN HIEKKAKENTÄLLE,
ILMOITA TURVALLISUUSJOHTAJALLE OVATKO KAIKKI
RYHMÄSTÄSI PAIKALLA**

4. VARMISTAKAA, ETTÄ

**OMAN KOULUN VÄKI ON SAANUT TIEDON
VAARATILANTEESTA**

HÄLYTYS PALOKUNTAAN ON SUORITETTU

LIITE 5 PAINELU-PUHALLUSELVYTYS ELOTTOMALLE AIKUISELLE

Punainen Risti

Painelu-puhalluselvitys (PPE) on elottoman aikuisen ensiapu

Kun henkilö menettää äkillisesti tajuntansa, selvitä mitä on tapahtunut.

1. Saatko henkilön hereille?

Herättele häntä puhuttelemalla ja ravistelemalla.

Henkilö ei herää.

2. Soita hätänumeroon 112.

Voit myös huutaa apua ja pyytää paikalla olevia tekemään hätäilmoitus numeroon 112. Hätäkeskuksen antamia ohjeita tulee noudattaa.

Käännä autettava selälleen, ja selvitä hengittääkö hän normaalisti?

3. Avaa hengitystie.

Ojenna autettavan pää leuan kärjestä nostamalla ja toisella kädellä otsasta painamalla. Samalla **katso, kuuntele ja tunnustele hengitystä**. Liikkuuko rintakehä? Kuuluuko hengityksen ääni? Tuntuuko ilman virtaus poskellasi? Arvio onko hengitys normaalia, epänormaalia tai hengitys puuttuu. Mikäli epäröit, toimi kuin hengitys ei olisi normaalia.

Hengitys ei ole normaalia tai se puuttuu.

4. Aloita paineluelvytys.

Aseta kämmenen tyviosa keskelle, autettavan rintalastaa. Aseta toinen käsi toisen päälle sormet limittäin. Paina käsivarret suorina kohtisuoraan alaspäin 30 kertaa siten, että rintalasta painuu 5 - 6 cm. Anna rintakehän palautua paineluiden välissä. Keskimääräinen painelutiheys on 100 kertaa minuutissa, eikä ylitä 120 kertaa minuutissa. Laske painelut ääneen.

5. Puhalla 2 kertaa.

Avaa hengitystie. Aseta suusi tiiviisti autettavan suun päälle, ja puhalla rauhallisesti ilmaa autettavan keuhkoihin. Puhalluksen aikana katso, että autettavan rintakehä nousee (liikkuu). Toista puhallus. Kahden puhalluksen kesto on 5 sekuntia.

6. Jatka elvytystä tauotta rytmillä 30:2,

kunnes autettava herää: liikkuu, avaa silmänsä ja hengittää normaalisti, ammattihenkilöt antavat luvan lopettaa tai voimasi loppuvat.

LIITE 6 PAINELU-PUHALLUSELVYTYKSEN ELOTTOMALLE LAPSELLE

Punainen Risti

Painelu-puhalluselvytyksen (PPE) on elottoman lapsen ensiapu

Kun lapsi (alle murrosikäinen) menettää äkillisesti tajuntansa, selvitä mitä on tapahtunut.

1. Saatko lapsen hereille?

Herättele lasta puhuttelemalla ja ravistelemalla.

Lapsi ei herää.

2. Soitto hätänumeroon 112.

Hätänumeroon 112 soitetaan välittömästi, jos paikalla on muita tai itse voit soittaa muiden ensiaputoimenpiteiden ohessa. Muutoin yksin ollessasi elvytä lasta ensin 1 minuutti ja tee hätäilmoitus heti tämän jälkeen. Hätäkeskuksen antamia ohjeita tulee noudattaa.

Käännä lapsi selälleen, ja selvitä hengittääkö hän normaalisti?

3. Avaa hengitystie.

Ojenna varovasti lapsen pää leuan kärjestä nostamalla ja toisella kädellä otsasta painamalla. Samalla **katso, kuuntele ja tunnustele hengitystä**. Liikkuuko rintakehä? Kuuluuko hengityksen ääni? Tuntuuko ilman virtaus poskellasi? Arvio onko hengitys normaalia, epänormaalia tai hengitys puuttuu. Mikäli epäroit, toimi kuin hengitys ei olisi normaalia.

Hengitys ei ole normaalia tai se puuttuu.

4. Puhalla 5 alkupuhallusta.

Avaa lapsen hengitystie. Aseta suusi tiukasti lapsen suun päälle (peitä vauvan suu ja sieraimet omalla suullasi). Rauhallisesti puhalla ilmaa lapsen keuhkoihin sen verran, että lapsen rintakehä nousee (liikkuu). Puhalla yhteensä viisi kertaa.

5. Paina 30 kertaa.

Aseta kämmenen tyviosia lapsen rintakehälle, rintalastan alaosalle. Paina käsivarsi suorana 30 kertaa siten, että rintalasta painuu selkeästi kohtisuoraan alaspäin ja palautuu. Keskimääräinen painelutiheys on 100 kertaa minuutissa, eikä ylitä 120 kertaa minuutissa. Laske painelut ääneen.

6. Puhalla 2 kertaa.

Avaa lapsen hengitystie. Aseta suusi tiiviisti lapsen suun päälle, ja puhalla rauhallisesti ilmaa lapsen keuhkoihin. Puhalluksen aikana katso rintakehän liikettä (nousee).

Toista puhallus. Kahden puhalluksen kesto on 5 s.

Jatka 30:2.

7. Yksin toimiessasi, tee nyt hätäilmoitus soittamalla 112.

8. Jatka lapsen elvytystä rytmillä 30:2.

kunnes lapsi herää: liikkuu, avaa silmänsä ja hengittää normaalisti, ammattihenkilöt antavat luvan lopettaa tai voimasi loppuvat.